

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetés: Egész évre 12 k., fél évre 6 k.,
negyed évre 3 k. Egyes szám ára 12 fill.
Névtanítóknak egész évre 8 korona.

Főszerkesztő: **Dr. CSILLAG KÁROLY**
Felelős szerkesztő: **OBLÁT KÁROLY**

Szerkesztőség: **Zarandok-u. 7. sz. Telefon 58.**
Hirdetések Árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. Nyitlér sora 30 f.
Főszerkesztő lakása: Budapest VIII., Jászfok-úrt 28. Telefon 550

A parlament szünete.

Zombor, 1906. augusztus 1.

—y. Miután az állami élet fönntartására nélkülözhetetlenül megkívántató szükségleteket: a katonát és pénzt megszavazták a koalíciós honatyák, a parlament kapui bezárultak s megkezdődik a törvényhozó testület nyári vakációja. Az ország közönsége teljes lelki nyugalommal éli napjait. A vagyonos osztály nyaral, szórakozik és üdül, szóval, gond nélkül szórja a pénzt; a szegény ember verejtéke hajtó munkával tesz-vesz, fárad s maga és családja számára keresi a mindennapra való kenyeret. A politika elhallgatott, a kurucz-labanczharcz hatalmas ágyudörgése, mely két éven át veszekedett izgalomban tartotta az országot, elnémult — egyelőre.

A komolyabb politikusok kérdegetik egymástól, hogy voltaképen miért is folyt a nemzeti küzdelem, ha a nemzet jogos követelményeiből semmire teljesült s ha nem teljesült, mi okból hagyta abba az ország a küzdelmet? Miért eltűnt meg a békát?

Vannak, kik független, szabad gondolkodásúak és szavúak, kik nyíltan merik bírálni a kormányt és a pártokat. Ezek csak annyiban ellenzékiek, amennyiben hibásnak tartják a kormányt és a mögötte álló pártnak működését. De ezen ellenzékiségük nem zárja ki azt, hogy egyben-másban ne vallják ugyanazt a módszert és törekvést helyesnek, melyet a kormány és a mostani kormánypárt vall és tesz.

A legtöbben adósak maradnak a felelettel, a szabad nyelvűek pedig keserű és bántó guanyal vágják oda, hogy a nemzeti küzdelem élén álló vezérférfiaknak csak az volt a céljuk, hogy a kormányhatalomra jussanak. Aki hallgat s adós marad a felelettel, az vagy nincs tisztában a helyzettel, vagy nincs bizalommal a kormány iránt?

Igaz ugyan, hogy a nemzeti küzdelemre szükség volt, hogy megmutassuk Béc-nek, hogy Magyarországon csak alkotmányosan lehet kormányozni s a nemzetből nemcsak hogy ki nem veszett a nemzeti érzület, hazafiai erő és erény, de hatványozott mérvben gyarapodott s a nemzeti akarat érvényesítésére elég alkotmányos eszköz áll az ország rendelkezésére, mert ha a törvényhozás nem ad katonát és pénzt, égy pár év alatt megrendül a dinasztia nagyhatalmi állása, a trón tekintélye s noha maga a nemzet is kárát vallja ennek az öncsonkításnak és önéheztesésnek, végeredményében mégis célt kell érnie, mert nem egyesekben, hanem a milliókban rejlik a döntő erő s minden hatalomnak erőforrása a nép. Előbb, vagy utóbb: de a népkaratnak győznie kell. Hogy ezáltal csak annyiban győzött, hogy az alkotmányellenes kormány eltávolításával a saját vezéreit juttatta kormányra s a parlamentbe 48-as többséget vitt be s minden egyéb jogos követelménye teljesítetlenül maradt; korán sem azt jelenti, mintha akaratának érvényesítésére nem lett volna képes.

A mai kormány csak átmeneti kormány; a fegyverszünet kormánya. Programja megszábot, kimért, melytől tisztességgel el sem is térhet. Ismeri az ország s megnyugodott benne. Nincs tehát semmi gúncolni való rajta; csak meg kell valósítani ezen programját. Mindannyian tudjuk, hogy mire vállalkozott, mit cselekedhetik s mit kell cselekednie. A nemzetiségekből alakult opozíció Magyarországon nem bír jogosultsággal. Az ő törekvései nemzel ellenesek. Magyarországon csak magyar nemzeti törekvések lehetnek s ezek kiélesedhetnek, egymást fölülmúló követelményekben nyilvánulhatnak meg s így a mai 48-as többségen fölépült kormányoknak is lehet ellenéke, amint hogy lesz is.

Majd ha a fegyverszünet ideje lejár s a kormány nem lesz képes magának új programja alapján parlament többséget teremteni; a nemzeti küzdelemnek — folytatása következik. Az ország népei alkotmányos jogaikkal élve, kívánalmaikkal teljesítését követelni fogják s ha a koronánál ellenzésre találunk, a mi a történetek után alig hihető, akkor folytatódik a küzdelem s a nemzeti akaratnak győznie kell. Belügyekben a kormánynak ma is teljesen szabad keze van; módja lesz az alkotmányunk itti-ott gyengének bizonyult védbástyáit megerősíteni, okulva a tapasztalatokon, jól elkészülhet a küzdelemre. Amint a közelmúltban megtagadhatla a katonát és pénzt, azonképen megcselekedheti ezt jövőben. E hatal-

MIT IGYUNK? Igyunk mohai

hogy egészségünket megóvjuk, Igyunk mohai
mert csakis a természetes Igyunk mohai
szénsavas ásványvíz erre Igyunk mohai
= a legbiztosabb óvószér. = Igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légesóhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyó yítani akarjuk
forrást, ha étvágy hiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva, nemcsak biztos óvószér fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légesó- és húgy-szervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még rasályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkiméltettek azok, a kik közbizonyos ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi zaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzele ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz!

Főraktár: Ifj. Heindlhoffer Róbert úrnál Zomborban.

mas alkotmányos feyvert ki nem csarvarhatják a nemzet kezéből.

Előreláthatólag a jövő évi költségvetést is gyors egymásutánban megszavazza a törvényhozás s mindama törvényjavaslatok, melyeknek programmszerű benyújtására vállalkozott a kormány, minden nagyobb parlamenti háboruszkodás nélkül emelkednek törvényerőre. Egyedül az általános választói jogról alkotandó törvény hozza élénkebb mozgásba a törvényhozó testületet, mert ez rendkívüli jelentőséggel bír s messze kihaló reform szálait foglalja magában.

E törvény életbeléptetésével, a nép-jog kibővítésével alakul meg az új parlament, mely hivatva leend a nemzeti követeléseket érvényesíteni s a hatalmas és erős, erkölcsi és anyagi javakban gazdag, megelégedett és boldog Magyarország jövőjének biztosítékait megalkotni.

A nemzeti küzdelem nem bukkolt el, csak szünetel és folytatása következik.

* A honvédelmi miniszter körrendelete. A honvédelmi miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy az 1906. évre vonatkozó ujoncozási, utazási és munkádési terveket az illetékes hadkiegészítési kerületi és honvéd kiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg és az idő előrehaladottságára való tekintettel esetleg személyes és szóbeli érintkezés útján az ezen czélból kitűzendő összejövétel alkalmával mielőbb és akként állapítsa meg, hogy az 1906. évre vonatkozó fősorozás a folyó évi október hó 10-től november hó 30-ig terjedő időtartam alatt legyen fogatatosítható, illetve végrehajtható.

* A cselédlakások ügye. A cselédlakások régen vajudó ügyében most történt meg az első érdemleges lépés. A belügyminiszter körrendeletileg felhívta a törvényhatóságokat, hogy a közegészségügyi törvény alapján a cselédlakások ügyét szabályrendeletileg rendezzék. Minden cselédnek külön szobája legyen és a túlzás-foltság megszüntetendő. A változások keresztülvitelére a miniszter kissé hosszú — tíz évi — határidőt tűz ki, amelyen belül a rendezés keresztülvendő.

* A póttartalékosok újabb behívása. A közös hadügyminiszter rendelete folytán azokat a póttartalékosokat, akik ez év május 8-án szabadságot tettek a tényleges szolgálat alól, a hadtest és hadkiegészítő parancsnokságok augusztus hó 21-ére és 25 napos feyvergyakorlatra hívták be.

Tegyük boldoggá a nemzetet!

Zombor, augusztus 8.

A nemzet, a dolgozó nemzet nagy része most künn ég a napon, a cséplőgép mellett a szérubén; a másik része a nemzetnek a műhelyekben sűrűforog; ki a gyárokban, ki az irodákban senyved a munkában; és a munkában születik a nemzeti vagyon és a vagyon teszi boldoggá a nemzetet. Mert a politika akármilyen magas paripáján lovalogjunk is, akármilyen elméleteket fejtsünk ki jogainkról, ha nem tudjuk gazdaggá tenni, sohasem lesz boldog ez a nemzet!

Csak az átok épen rajtunk, hogy

minálunk a gazdasági kérdések erősen belejárzanak a politika kérdésébe: úgy, hogyha mi a nemzetünk meggazdagításáért akarunk harcolni, akkor politikai harcot kell folytatnunk. Ilyenformán amikor boldoggá akarjuk tenni vagyoni helyzetének függetlenítése által a nemzetet, kénytelenek vagyunk átharcolni a politikai tusák színterére.

Legalább is így volt ez a múltban. Az Ausztriával való közösségben találunk szegénységünk minden okát. A közösség pedig a király akarata volt; a király akaratahoz alkalmazkodni pedig: eddig minden kormányunk alapelve volt.

Amióta Kossuth Ferencz került a kereskedelmi politika élére, bátor magyar kereskedelmi politikát kezdünk hirdetni. Ez a bátor politika azonban a kivételben beletog ütközni a király akaratába.

Hogy ki fog ebből az összeütközésből mint egdeményes visszavonulni: azt ma még nem tudni. A nyílt összeütközésre időt ad a meglevő állapot, melyet valószínűleg 1917-ig leszünk kénytelenek fenntartani. Addig folynak az előkészítési munkálatok, a jogi állapot teljes kidomborítása.

De fölmerül az a kérdés, hogy vajjon csak azon téren (teheljük-e gazdaggá a nemzetet, mely téren állami közgazdaságunk kiépítése Ausztriával költött egyezésünkbe ütközik.

Hisz ha körülnézünk azt látjuk, hogy az utóbbi évek alatt népünk gazdasági állapota feltűnően javult. Okszerűbb állattenyésztés és az állatkivétel járultak különösen hozzá, hogy a nép vagyoni helyzete, tekintve a szőlők elpusztulását, nem lett teljesen válságos.

Ugy amint állattenyésztésünk megjavításával el lehetett szép eredményeket érni, úgy lehet kellő beruházásokkal — egész függetlenül az Ausztriával kötött kiegyezéstől — kifejleszteni a nemzeti vagyont. A kereskedelmi és földmívelésügyi kormánynak teljes erejével arra a benső területre kell vetni magát, mely független Ausztriától, a népet le kell szoktatni a szemtermelésről és kereskedelmi növények termelésére kell szoktatni. Mert ezeket, ha nem is dolgozzuk fel itthon, sokkal több jövedelmet biztosítanak külföldre szállítva is, mint a szemtermelés. A kormánynak a közlekedési utak kiépítésével, vasutak és csatornák létesítésével a belföldi forgalmat könnyűvé és olcsóvá kell tenni. A pénzügyminiszternek pedig oda kell hatni, hogy a nép könnyen és olcsón jusson jelzáloghitelhez. Mert ma, mikor Magyarország tömve van takarékpénztárakkal; a kisbirtokos alig jut kölcsönhöz.

Nemcsak az önálló vámterület az a föltétel, mely a nemzet meggazdagodásához elég. Mig azt elérjük is sokat lehet és kell tenni a nemzetért. Különösen sokat a mezőgazdaságért. De bizony sem ezen, sem a kereskedelmi téren nem történik meg mindaz, aminek kellene.

Nem a mostani kormányt okoljuk ezért. Ezen rövid idő óta nem lehet a jövőre ennyit előkészíteni. De elvárjuk

lőle, hogy az ország belső területén, szabadságaink keretén belől megtesz mindent a nemzet meggazdagítására. A kormány programja kell hogy az legyen: tegyük boldoggá a nemzetet.

Közigazgatási bizottsági ülés a városnál.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága f. hó 6-án Fernbach Károly főispán elnöke alatt rendes ülést tartott. Jelen voltak: Hauka Imre polgármester, Dr. Alföldy Árpád h. polgármester, Gyurists György főjegyző, Dr. Thurszky Zsigmond ügyész, Dr. Poppovits István t. főorvos, Popp György kir. tanácsos, kir. pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő, Sztankovits György kir. főmérnök, Poppovits Aurél kir. főügyész-helyettes, Dr. Falczione Nándor közgazdasági előadó, Dr. Kronits István, Lippert Ferencz bizottsági tagok, Radits Lázár aljegyző, mint bizottsági jegyző.

Mindenekelőtt Hauke Imre polgármester jelentette, hogy a közigazgatás ügymenete a múlt hónapban kielégítő volt.

Dr. Poppovits István t. főorvos jelentése szerint, városunkban a közegészségi állapot a lefolyt hónapban elég kedvező volt. Az általános közmozgalom sem volt nagyon élénk. A népmozgalmi adatok teljesen kielégítőek voltak, miután 51 halálessettel szemben az élve született gyermekek száma 63 volt.

Orvosrendőri szempontból megvizsgáltattak a helyi piaoz élelmi czikké, mely alkalommal több esetben gyümölcsfélék romlott minőségük miatt a rendőrség részéről elkoboztattak. Városunk közisztatásági kielégítő volt. Házasságra kelt párok száma 9 volt.

A törvényhatósági kir. állatorvos jelentése szerint július hónapban a veszteségtől eltekintve, más fertőző betegség nem állapított meg.

Ezután Popp György kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy a múlt hónapban befolyt:

- I. Egyenes adóban 82544 kor. 25 fill.
- II. Hadmentességi díjban 6 kor.
- III. Bélyeg- és jogilletékben 25858 kor. 20 fill.
- IV. Fogyasztási- és italadóban 7750 k.
- V. Tanítói nyugdíjban 100 kor. 80 fill.
- VI. Országos betegápolási pótdobban 3615 kor. 59 fill.

A pénzügyigazgató javaslatához képest határozatlan kimondatott, hogy a Zombor város 1905. évi állami adó főkönyvének lezárása, valamint a város községi pótdadjára vonatkozó 1902—1905. évi főkönyvének felfektetése, lezárása és rendezése mérsékelt átalány díjazás ellenében a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség személyzetére bizassék, minek folytán utasított a városi tanács, hogy e tekintetben a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Poppovits Aurél kir. főügyész-helyettes jelentése szerint, az elmúlt hónapban a zombori kir. törvényszéki fogházban összesen 37 letartóztatott volt elhelyezve.

Ugyanaz nap délelőtt tartott a bírónvizsgáló bizottság is ülést, mely alkalommal a fogház megvizsgáltatván, rendben találtatott.

Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 6-án tartotta meg rendes havi ülését apatini Fernbach Károly főispán elnöke alatt. Jelen voltak: bajsai Vojnits István alispán, Michailovits

Kornél főjegyző, dr. Csernyus Pál tb. főügyész, dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gráf Nikáz kir. tanácsos, tanfelügyelő, Popovits Aurél főügyész-helyettes, Scultély Ferencz ár. elnök, Rácz György közigazgatási előadó, Szemző Gyula, Szemző István, Latinovits Géza, Falcione Lajos nagybirtokosok, Scherer Rezső, mint a bizottság jegyzője.

Dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos jelenti, hogy az általános egészségügyi viszonyok kiválóan kedvezőek voltak. A kórmozgalom tetemesen csökkent és a betegségek jellege és lefolyása legtöbb esetben veszélytelen és megnyugtató normális keretben folyt le.

Roncsoló toroklob előfordult 4 községben:

A vörheny előfordult 8 községben: A kanyaró előfordult 5 községben: Hagymáz előfordult Paripás és Överbáson 12 esetben.

Topolyán egy II. gyógyszerár felállítására Fehér Jenő okl. gyógyszerész nyert engedélyt, Nemesmilgits községben újonnan felállított gyógyszerár megvizsgálatván s a közforgalomnak átadott.

Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelenti, hogy egyes adóban 1906. júliusban befizetett 1.657,685 korona 33 fill.

Hadmentességi díjban 1906. júliusban befizetett 5674 kor. 64 fill.

Bélyeg- és jogilletékekben 1906. júliusban befizetett 682,733 kor. 37 fill.

Fogyasztási és italadóban 1906. júliusban befizetett 95,916 kor. 56 fill.

Sztankovits György kir. főmérnök jelenti, hogy a törvényhatósági közutak és az azokon lévő műtárgyak állapota általánosságban kielégítő, a megrongált utcaszakaszok és műtárgyak helyreállítása folyamatban van.

A bács-zsablya—titeli törvényhatósági közut 0—7.167. km. szakaszán Bácsban a földmunka befejeztetett.

A zombor—őbesei törvényhatósági közut 67.35—86 58 km. szakaszán Őbese és Szenttamás között az utépítés 17 km. hosszban elkészítettet és 1.85 km. szakaszán folyamatban van.

Az őbese—törökőbesei törvényhatósági közut 4.530—7.835 km. szakaszán az utépítési munkák felerészben elkészültek, felerészben folyamatban van.

A topolya—verbázi törvényhatósági közut 11—19.02 km. szakaszán a földmunka, a hidak és átvezeték építése befejeztetett.

A zsablya—zsabylai révhez vezető törvényhatósági közut az u. n. „Fekete hidnak” vasbetonszerkezettel való újbóli építési munkálatai folyamatban vannak

Popovits Aurél kir. főügyész-helyettes jelenti, hogy az ügyesség felügyelete alatt álló fogházban példás rend és tisztaság van. A felügyelet és biztonság teljesen kifogástalan.

A múlt hó folyamán 37 letartóztatott volt elhelyezve. Jogérvényesen elítelt: fogházra 5, bürtönrre 26, fegyházra 4. Felebezés alatt álló vizsgálati fogoly 1. Elítéltlen vizsgálati fogoly 1.

Hírek.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara kettéválasztása.

Bácsmege és Zombor sz. kir. város kereskedelmével és iparral foglalkozó polgárat egy igen fontos és örvendéses eseményről értesíthetjük. Ugyanis biztos tudomásunk van arról, hogy a szegedi keresk. és iparkamara, melynek hatásköre eddig 3 megyére, Bács-Bodrog,

Csongrád és Csanádmegyére terjedt. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ketté választja, olyformán, hogy jövő 1907-ik évben Bács-Bodrog megye Zombor székhellyel különválasztva kereskedelmi és iparkamarát kap.

Egy régi óhaj megzálalt teljesedésbe, mert bizony nagy anomália volt, hogy Bács-Bodrog megye, melynek területén öt nagy város és 134 község van, s mely magába véve sokkal nagyobb mint Csongrád és Csanádmegyék együttvéve — Szegedre gravitált és Szegeden döntöttek bácsmegei kereskedelmi és ipari ügyekben! Ez most meg fog szünni. A nagy Bácsország maga fog határozni a fent jelzett ügyben. A miniszter a zombori keresk. és iparkamara véleményét fogja bekérni és így a szegedivel minden összekötést megszakítunk. Es ez helyes is így! A földlog most már az legyen, hogy a szervezésnél, szakértő és közbizalommal bíró oly egyének választásának az új kamara vezetőiül, kik megynék és városunk kereskedelmét és iparát jól ismerik és annak fellendüléséért teljes erejükkel közreműködni képesek lesznek. Ne legyenek a pártszempontok a döntők. A választásoknál csak az igazi érdem jutalmaztassék.

Zombor városa mint a kamara székhelye egy sulyban mint tekintélyben sokat fog nyerni. Becsüljük meg tehát ez új intézményt, mely után a megye és város számos évek óta csak úgy sóvárgott!! (S.)

* Miniszteri jóváhagyás. A

Bácsbodrog vármegyei árva- és szeretetház telkére vonatkozólag Szauerbornó Károlyfal kötött vételi szerződés a napokban érkezett le belügyminiszteri jóváhagyással a megyéhez. Ezzel is még egy lépéssel közelebb van ez a humanus intézmény a megtestesítéshez.

† Halálózás. Özv. Auth Nándorné szül. Demeréz Anna folyó évi augusztus hó 5-én délelőtt 11 órakor, életének 82-ik évében, Zomborban hosszas betegeskedés után jobbléti szenderült. A meghaldogultnak földi maradványai folyó évi augusztus hó 7-én délelőtt 11 órakor helyezettet a családi sírboltba örök nyugalomra.

* A zombori zsidó hitközség

előjáróságának figyelmébe.

Köribőlül két éve, hogy a helybeli izr. hitközség azt a dicsőretest, hazafias határozatot hozta, hogy templomában az összes papi funkcióknál kizárólagosan csak a magyar nyelvet szabad használni. Mi és velünk az összes helybeli zsidóság hazafias örömmel fogadtuk annak idején e határozatot, mert hazai nyelvünk nagyobb tőrfoglalását látjuk benne. Azonban vannak olyan esetek, mint a héten is történt városunkban, a hol egy románai alattvaló egybekelési ünnepélyét tartotta a zsinagógában. — A pap kénytelen volt beszédét a csak románul és németül beszélő vőlegényhez magyarul intézni, mert keze a fenti határozat által kötve van. A beszédből természetesen a vőlegény és ennek számos tagból álló családja egy árva szót sem értett. A hitközség ezen anomálián segitendő, oda módosíthatná hozott határozatát, hogy esküvőknél, ha az egyik fél külföldi, a pap a német nyelv használatát is igénybe veheti. Ezáltal, úgy hisszük, a magyar nyelven sérelem nem esik. Kérjük e kérelmet megzízvelni!

* Rendőrfelügyelők értekez-

lete. Ifj. Vojnits István megyei alispán elnökléte alatt a megyebeli községek rendőrfelügyelői, számra nézve 13-an, három napon át tartott értekezleten tárgyalták a megyebeli községek rendőri intézményére vonatkozó kérdéseket. Ugyanis a rendőrfelügyelőknek az az óhajuk, hogy a községi rendőri-intézmény megyei legyen és hogy a központból legyen irányítva és vezetve. Szóval, hogy a rendőrfelügyelőket és a rendőröket a megyei alispán nevezze ki, mint a megyei hajdúkat. Továbbá óhajják a rendőrfelügyelő, hogy a rendőrök fizetése és lakpénze az egész megye területén, — tekintet nélkül, hogy melyik községben teljesít rendőri szolgálatot, — egyenlő legyen és hogy a ruházatot a megye adja. Közszolgálat érdekében az nagyon tödvös volna, ha a mostani rendőrség, a mely 13 felügyelősből és annyi kirendeltségből áll, a hány községgel a megyében, egységes központi szervezettel bírna.

* A vasbot hős. Divattá lett a fiatal-

ságnál a vasbot hordása, és már annyira, hogy el sem képzelhető fiatalember anélkül, hogy karján egy 5—10 kilós vasbot ne lógjon. Rendőrségünk érélyes intézkedéseket tett, hogy a parasztleányok vasbottal, vagy vasvégű bottal ne járjanak végig az utcán, és ha valamelyik rendőrye legényt ilyen bottal lát, minden szó nélkül kivesszi kezéből és a kapitányságnak átszolgáltatja, és ez igen helyes. De miért legyen privilégiuma az intelligens fiatal-ságnak ezzel a gyilkoszközzel végig sétálni az utcán, ennek is ki kellene csavarni kezéből ezen szerzasmót. Ennek szükségét már számtalan eset bizonyítja. Igy e hó 6-an d. u. 6 órakor a bajai-út, a Szemző-féle kert előtti tór volt ily botrányos verekedésnek színhelye. Ugyanis Lindenmayer Lajos Exportmalmi tisztviselő egyik kollegáját, Spatz Béla tisztviselőt megtámadta egy vasbottal és oly hatalmas ütéseket mért ez utóbbi fejére, hogy Spatz ájultan és vértől borítva terült el a földön. E csatának számos szemtanúja volt, de sehol rendőrközeget látni sem lehetett, pedig ott volna a helye, éppen a Szemző-kert sarkán. Spatz súlyosan megsérülve, ágyban fekvő beteg. A brigáti cselekedetnek folytatása lesz a büntető bíróság előtt.

* A kofák elővételi vissza-

élései. Sehol a világon annyi elnézésben nem részesülnek a kofák a rendőrség részéről, mint nálunk. Minthogy a szabályrendelet megtiltja a kofák nyolcz vagy kilencz óra előtt a vásárlást, ezt a tilalmat úgy pótolják, hogy kora reggel a nagyobb forgalmi, a városba vezető útvonalakat szálják meg és itt lesik meg a városba jövő gazdákat s vásárolják össze a baromfit, gyümölcsöt és egyéb czikkeket s azután piacra hozzák s méreg drágán adják el a gazdaasszonyoknak, a kik ily formán nem juthatnak hozzá, hogy szük-ségletüket első kézből szerezzék be. Ezt az anomáliát csak úgy lehetne megszüntetni, ha lovas rendőrök cirklálnának beti-vásárok alkalmával a forgalmasabb útvonalokon s hesegetnék el a kofákat az elővásárlástól.

* A III. oszt. kereseti adóki-

vetése. A folytatólagos tárgyalásra következő sorrendben megye végbe: Augusztus 9-én (csütörtök) 292—313 t. a. f. f. kereskedő, aprófa és szénkereskedő, bizományi üzlet, szatócs, katonai kórház élelmező, mézszegető és utépitő, gabona bizományos gabonakereskedő, gépkereskedő, szállítási üzlet, gőzfürdő és gőzmalom tulajdonos és gyepter. Augusztus 10-én (péntek) 314—358 t. a. gyógyszerész, gyolcgyümböcs árú, gesztenyesültő, árú, zöldségkereskedő, kofa, dőlkereskedő, csirke kofa, turós kofa, hajó tulajdonos, har

risnyakút. Augusztus 11-én (szombat) 359—408 t. a. hentes, vásári italmérő, lazi konyha, sertéshizlaló, sertéskereskedő, mézszáros, marhakereskedő, földbérő, játékarús, diszmű árus, kádár, kalapos, kalapkereskedő, kályhás, kantinós, marketányos, karácsonyfá árus, kárpitos és kocsiifenyőző.

* **Találattott.** Egy pénztárca 13 korona készpénzzel találattott. A jogos tulajdonos azt a rendőrségnél átveheti.

* **Tanítóválasztás.** A zombori izr. hitközségnek f. hó 8-án tartott képviselőtestületi gyűlése, hosszú vajadás után, végre betöltötte egyhangú választás útján a tavasz óta üresedésben lévő egyik tanítói állást. Schönberg Miksa budapesti fiatal tanítót választották meg. Az új tanító f. é. szeptember 1-én foglalja el állomását.

* **Zombor szab. kir. város államigazgatójának feladatokkal ellátott felső kereskedelmi iskolájában a tanulók beírása** szeptember hó 1., 3. és 4. én, mindenkor d. e. 9—12 óráig történik. Miután azonban egy-egy osztályba 40 tanulónál többet fel nem vehetünk, előjegyzéseket már a nagy szünet alatt is elfogadjunk. Előjegyzés alkalmával a felvételi, könyvtári- és értesítési díj, összesen 7 korona előre lefizetendő. — A felső kereskedelmi iskola három évi tanfolyamból áll, ugyanannyi osztályal, amelynek alsó, középső és felső osztály nevet viselnek. Az alsó osztályba oly tanulókat veszünk fel, akik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték, a középső és a felső osztályba csakis az előző osztály elvégzése után léphet a tanuló. A felső osztályú tanulókat az iskolai év végén a vallás-, közoktatási- és a kereskedelmi ministerek képviselői jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A zombori illetőségű tanulók tandíja 60 a vidékieké 80 korona, amely előleges fél évi részletekben is lefizethető. Ezenkívül beírás alkalmával fizetendő: felvételi díj fejében 4 korona, az orsz. tanári nyugdíjalapra 6 korona, az ifjúsági könyvtárra 2 korona és az év végén kiadandó értesítőre 1 korona. A tornázás és a vivás tanításának díja félévénként 4 korona. Szegénysorsú, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tanökönyvekkel is ellátatna. Minden egyébre nézve az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl teljes megbízható családokat. Zombor, 1906. évi július hó. A felső keresk. iskola igazgatósága.

* **Megölte az örm.** Megrendítő szerencsétlenség történt e hó 7-én délután Baján. Egy fiatal élte virágában levő 18 esztendő leányt ölt meg az örm. A megrendítő esetről a következő tudósításunk számol be: Hétfőn d. u. esküdtött örk hűségét Parkas Sándor menyasszonyának, Limberger Juliskának. Az esküvőn Szigli Mariska 18 esztendő fiatal leánykának kellett koszorús leánynak lenni. Ennek Mariska már egy hete örült és barátságos mindig arról beszélt, hogy ő milyen szép fehér ruhában fog az esküvőre menni. Tegnap délután dalolva, táncolva látott hozzá az ültözőkédéshez. Felvette hófehér ruháját aztán izgatottan várta a fodrásznőt. Szigli Mariska édesanyja kiment a szobából, hogy előkészületeket tegyen, előkészületeket tett az elindulásra, közben Mariska az ablakhoz futott, hogy nézze, jön-e a fodrásznő. Mikor édesanyja belépett ismét a szobába, arra rohogott egy fiakker. A leány felkiáltott:

— Jaj, már itt a fiakker!

Azzal egy velőtráoz sikolyal a szívéhez kapott, összerogyott. Megriadt anyja odafutott de már késő: A leányka meghalt.

* **Felorrázott kisgyermek.** Ómorovizán Marosi Rozália ebédet készített: tésztát főzött. Miután azt leszúrta, a vizet feltette a tűzhely szélére. Alig fordult el onnan, a háta mögött ját-

szadozó 11 hónapos János nevű kis fia a forró vizet magára rántotta. A forró víz a kis fiu arcát és basát annyira őszegegette, hogy behalt az égési sebekbe.

* **Olcsóbb lesz a telefon.** Már régebben szó volt arról, hogy a budapesti és a vidéki telefon árát leszűkítik. Mint jó helyről értesülünk, a kereskedelmi miniszteriumban most dolgozzák ki az erre vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet Kosuth Ferenc kereskedelmi miniszter már októberben terjeszt a képviselőház elé. Az új olcsó telefontársaság nagy előnyére lesz a kereskedelmnek és iparnak és Magyarország gazdasági és kulturális életében legalább is oly változást fog előidézni, mint annak idején a vasuti zónadíjszabás.

* **Meghívó.** 1906. augusztus hó 12-én d. u. 3 és fél órákor tartja pályán a szabadkai Sport-Egylet XVII-ik versenyét, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. A versenyek sorrendje és feltételei: 1) 10 km. gyaloglás. Irány: Kálváriaút a palicsi versenypályára s ott még két kör teendő. 2) 10 km. motor-biciklizverseny. Irány: mind a 10 kimes gyaloglásnál. 3) Távolugrás helyből. 4) Súlyemelés egy karral, a súly 28 kg. felváltva bal és jobb kézzel. 5) 100 m. futás. 6) Hármastávugrás 7) Sziertornázás (korlát és nyújtó) egy-egy erő és egy-egy ügyesség szabadon választott gyakorlat. 8) 1000 m. gyaloglás (kezdők részére). 9) 5000 m. kerékpár verseny. 10) Súlydobás 11) 400 m. futás. 12) Függeszkedés 6 m. kötélen. 13) Magas ugrás. 14) 2000 m. kerékpárverseny (kezdők részére). 15) 80 m. futás (10—13 éves tanulók részére). 16) 5000 m. motor-bicikliz verseny. Díjazás: a 2., 3., 7., 12., 13. és 16. sz. országos versenyeknél első tiszteletdíj és ezüst érem II. III. ezüst-, IV., V. bronz érem. Az 1. sz. délmagyarországi versenyeknél első tiszteletdíj és ezüst érem II. III. ezüst IV. V. bronzérem. A többi délmagyarországi versenyeknél I. II. ezüst III. bronz érem, ki. véve a 15. sz. tiszteletdíj oklevél, a II. III. oklevél. Téték: A 2., 3., 7., 12., 13. és 16. pontra 4 kor. az 1. pontra 3 kor. a többi pontokra 2 kor. Mindazon versenyszámra, melyre tiszteletdíj kifizetve nincs, 3 vagy több nevezés esetén a téték összegének $\frac{2}{3}$ része fizetendő. A szabadkai sport-egyleti tagoknak pontonként 1 kor. Nevezési zárlat: 1906. aug. 10. esti 8 óra. Nevezések Matkovits Miklós egyleti művezető címére Szabadka küldendők. A versenybizottság nevezéseket indokolás nélkül visszautasíthat. A II. díj, ha legalább 3. a III. díj, ha 4. a IV. díj, ha 5 versenyző vesz részt, adatik ki. A versenyekre a „Szövetségek“ szabályai a mérvadóak. A sorrend változtatását a versenybizottság fentartja.

* **A revolver.** Megrendítő gyilkosság történt a múlt szerdán este Szivác község alatt a cservenka—sziváci országúton. Gussmann Lipót, este 9 óra tájban biciklin jött hazafelé Zomborból és Szivác alatt találkozott három Ujszivác felé bicikliző ismerőssel. Az utóbbiak jó borközi állapotban voltak és — hir szerint — ellátták az útját a velük szembe jövőnek. A megtámadott ifjú előrántotta revolverét, s hogy támadóira ráijessen először a levegőbe lött; ez a lövés a triumvátusnak egyik tagját mekültésre indította, a másik kettő még csak erre kapott igazán vérszemét és agyonveréssel fenyegették. Ez most támadóira irányítá fegyverét és az egyiket hasba lötte, aki halva maradt az országúton; a másiknak az arcába lött, aki erre gyorsan elmenekült. Állapota nem veszélyes. A szerencsétlen ifjú, aki teljes beismerésben van, a csendőrség a zombori kir. ügyészséghez kísérte be. Az éjjeli párbanak — hir szerint — egy szemtanúja is volt, egy a sziváci országút mellett kertészkedő bolgár, aki úgy adja elő a dolgot, hogy az ifjú tényleg önvédelemből követte el a

gyilkoságot. A folyamatban levő vizsgálat iránt minden oldalról nagy az érdeklődés.

* **A csatorna áldozatai.** Ismét két élet lett áldozata a Ferencsatornának. Az egyik Ketner Teréz 13 éves leányka f. hó 1-én Kulán, a csatorna hullámaiban lelta halálát. Jajveszékélésére a parton megjelent balmészakodók közül Neszt Irén k. a. a fuldoklónak segítségére sietett ugyan, de minden igyekezete hiábavaló volt, mert mielőtt a bátor életmentő a habokkal küzdő kis leányt megközelíthette volna, ez a víz alá merült. Csak holt testét sikerült azután a hullámsírhó kiemelni. — A másik Jobbágyi Antal zombori születésű földműves, a Ferencsatorna tájékán a vasuti hídnál fűrésd közben a csatornába fulladt. Német emberek, kik éppen arra mentek, segítségére siettek a szerencsétlen embernek, de későn. Mire kihúzták halott volt.

* **Ritka halfogás.** Cuprics János palánkai halász a napokban egy 84 kg-grammos harsát fogott. A halat kilogrammonként 1 kor 20 fillérréval árusította.

* **A tüdővész pusztítása.** A belügyminiszter jelentése szerint Magyarország tüdővészben 1904-ben elhalt 77922 egyén. Budapesten 1906. évi május hóban 348; Magyarországon 1906. évi május hóban 7651; amely Bács-Bodrogh megyére 241, Zomborra 14, Bajára 6, Szabadkára 37, Ujvidékre 15 egyén esik.

* **A szeszdót is fölemelik.** Felhajtották a III. osztályú kereseti adót, most pedig, 50—100 procenttel felszűkítik a szesz árusok illetékeit. Az állam csak siet, hogy a maga megürült pénztárát megtöltse. Országszerte panasz és keserűség hangjai hallatszanak a túrhetetlen drágaság és az élet elviselhetetlen terhei mellett, de az állam srófia azért ezekben a nehéz időkben is szorgalmasan működik. Zomborban most velük ki az italmérők után a fogyasztási illetéket, melyet mindenütt alaposan fölemeltek. Az új kivétel ellen természetesen úgy föl lehet szólalni, mint a III. osztályú kereseti adó ellen. A tárgyalások napjára a felek meghívókat kapnak; tehát saját érdekük, hogy az illeték kiszabó osztályban a pénzügyigazgatóságnál megjelenjenek.

* **Gazdatiszti gyakorlati vizsgálat.** A gazdatiszti gyakorlati vizsgálat, mint átmeneti intézkedést szabályozta a gazdatiszti törvény és az átmeneti időt már a múlt évben letelt. Darányi földmivélségi miniszter most arról értesítette a gazdatiszti két országos egyesületét, hogy a gazdatiszti gyakorlati vizsga megtartását még egy évre, vagyis 1906—7-ik tanévre engedélyezte.

* **Uj lap.** A bácskai komlótermelők egyesülete „Bácskai Komló Kertész“ cím alatt f. é. augusztus hó 1-től kezdődőleg havonta egyszer, négy nyelven megjelenő lapot indított.

* **Baja város a tisztviselői ellen.** Bajáról jelentik: Baja város közgyűlése hónapokkal ezelőtt a tisztviselők fizetését felemelte. A polgárság e határozat ellen háromszáz aláírással felebezzet adott be, mire a belügyminiszter az aktákat véleményadás céljából Ambrozovics főispánnak leküldötte. A polgárság újabb beadványban szándékozik kérni a belügyminisztert, hogy elvi döntését Baján is alkalmazza.

* **A zsidó hitközségi adók.** A „Figyelő“ jelenti: Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter egy konkrét esett kapasan a zsidó hitközségi adók tárgyában úgy határozott, hogy oly községi tagok, akik egy más helybeli zsidó hitközség kötelekébe lépnek, a reijuk szabályszerűen kirótt adót, közpénzüket közvetlenül kövöltleg még öt éven át tartoznak fizetni.

* Gróf Hadik Sándor és az apatini vendéglősök. Komikusnak látszik, de valójában szomorú az az eset, mely gróf Hadik Sándor apatinkertületi orsz. képviselő és az apatini vendéglősök közt lejátszódott. Néhány apatini vendéglős ugyanis óriási mennyiségben elfogyasztott ételkről és italokról számlát küldött a grófnak, aki azonban azzal a hirtelen érveléssel, hogy a „számlában föltüntetett ételket és italokat meg nem rendelte”, a számla kiegyenlítését megtagadta. A vendéglősök e reakció kelemetlen nyilatkozat után az apatini járá-bírószághoz fordultak; de itt is megártak, mert a bíróság a követelést jogosnak el nem ismerte. A gróf gavallér volt; fizetett mint a köles. De végre is mindenelem meg van a határa. Senkise veszi szívesen, ha baleknek vagy kifogyhatlan fajás tehénnek nézik. Érthető tehát, hogy Hadik megunta a dolgot, s határozottan kijelentette, hogy foszlogatni nem hagyja magát.

* Agyonnyomta a gőzgép. Az ómorovicsai előjáró-ág jelenti, hogy egy ottani Kristófi József nevű szegény munkást a gőzgép agyonnyomta. Tegnap délután boncolta fel hulláját Dr. Váli Dezső törvényszéki orvos a topolyai járásbírósi vizsgálóbíró jelentésében.

* Elfogott székely házalók Baján. Négy szegény székely házaló van fogva a bácsbokodi községében. A négy házalónak az a vétké, hogy igazolvány nélkül (illetve hamisított igazolvánnyal) titálon ellenére házalt Bácsbokodon. A bokodi rendőrség elfogta őket és bevitte a bajai szolgabírószághoz. Innét minthogy a bajai szolgabírószághoz nincsen zárkájuk és a bajai rendőrség nem ad többé zárkát a szolgabírószághoz, visszavitették őket Bokodra, hol fogva maradnak mindaddig, amíg illetőségük meg nem állapítatik. A székelyeket fejenként 50--50 kor. bírsággal sújtotta a szolgabírószághoz és minthogy nincsen pénzüik, elfogják árverezni az árúkat. Erdekes az oka annak, hogy a rendőrség miért nem ad a szolgabírószághoz foglyainak zárkát. Három év előtt elfogtak Dávodon egy német csavargót június elején és illetőségének megállapítására elcsukták a bajai rendőrségnél. Elmúlt a nyár, meg az ősz, a csavargó illetősége nem volt megállapítható. Minthogy pedig nem volt téli ruhája, a bajai rendőrség kénytelen volt számára ilyet beszerezni. Az illetőségét nem lehetett megállapítani és a csavargó már egészen otthonosan rendezkedett be a bajai rendőrségnél. Szívesen látták volna a szökését, de ő nem mutatott erre semmi hajlandóságot, jól érezte magát. Végre, mikor teljesen kitalaszódott, akkor megmondotta osztrák illetőségét és úgy május táján eltoloncolhatták. Azóta a rendőrség nem fogad el tolonczot a szolgabírószághoz.

A szegedi iparpártoló kongresszus.

Zombor, 1906. augusztus 8.

Nagy ünnepek folynak le Szegeden folyó hó 25-én és 26-án. Az első iparpártoló kongresszust tartják e napokon. A szegedi iparpártoló szövetség, melytől az ezme származik, oly arányúnak tervezte a kongresszust, hogy az teljesen megfeleljen annak a nagy közgazdasági czélnek, melynek érdekében azt rendezik.

Az egész magyar társadalom megjelenik majd a nagygyűlésen. A diszes névsor, mely a szövetség kezében van és amelyet a legközelebb mi is közre adunk, igazolja, hogy tényleg a magyar társadalom lesz Szegeden, hogy megtanulván az ipar-

pártolással karöltve járó nagy közgazdasági előnyöket, előterjesszék azokat széles e hazában mindenhol.

A magyar emberről mindenki azt tartja, hogy sovíniszta, hogy tulságosan lelkesedik mindenért, ami magyar vonatkozású. Ezen állítás azonban mindaddig nem felelt meg a valóságnak, de ezután igen is sovíniszták leszünk, mert azzá kell lennünk, hogy észre vegyonek és megbecsüljenek. Az első bizonyítéka átalakulásunknak a szegedi kongresszus lesz.

A legmagyarabb városból fog felvilágítani az igaz hazaszeretet tüzoszlopa, mely a jövőben utmutatója lesz a magyar nemzetnek. Már ennél fogva is különbséget kell tenni az eddigi kongresszusok és a szegedi iparpártoló kongresszus között. De mint már felelt is jelentettük, ezen kongresszuson nem a társadalom bizonyos rétege, hanem az egész magyar társadalom jelenik meg. A magyar társadalom az ő teljes valóságában. A legfelsőbb hatóságtól le egészen az egyszerű polgárig.

A kongresszus előkészítője iránt legjobban a kereskedelemügyi kormány érdeklődik. Szerényi József államtitkár levél útján kérte magához a végrehajtó-bizottság titkárait, hogy teljesen informáltassa magát az ügy állásáról. Mint itelems forrásból tudjuk, az államtitkár, ki melleleg megjegyzzük, teljesen helyesen minősítette az eddig történeteket, megszabása és feltűnést keltő beszédet fog tartani a disztalésen. Egyben megígérte, hogy a kongresszusra Szegedre utazók részére kedvezményes vasúti jegyeket fog kiutalványozni. Reméljük, Zombor város iparosai tömegesen részt fognak venni ezen kongresszuson, mely a pangó ipart fejleszteni és a kisipar fellendülését fogja biztosítani. Bácsmege iparosai nem hiányozhatnak ott, a hol létfontosságokról tanácskoznak!

Közgazdaság.

Rovatvezető: Inhoff József, a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület titkára.

Megyeink közgazdasági állapota.

Rác György Bács-Bodrog megye előadója a vármegyei közgazdasági bizottsághoz az alanti terjedelmes és igen érdekes, megzivilésre méltó ez idejé jelentését terjesztette be, melyet minden kommentár nélkül szőszterint leközölünk. Hozzászólásokat azonban szívesen vesszünk.

Vármegyénk közgazdasági állapotáról a következőket van szerencsém tisztelettel jelenteni.

Vármegyénk területén a kalászos növényekben átlag jó közép termésünk van. A hozam érkezett tudósítások szerint a kalászos növényekből vármegyénkben bevetett területek katasztrális holdakban 486,600 hold buza (2600 holddal a tavalinál kevesebb) 22,300 hold rozs, (900 holddal több a tavalinál) 51,700 hold árpa, (1500 holddal kevesebb a tavalinál) és 212,900 hold zab, (1200 holddal több a tavalinál).

A magtermés átlaga, a beszerzett értékesítések nyomán becsülhető katasztrális holdankint a búzából 9.80 méterházára, a rozsából 11.20 mm., az árpából 10.85 mm. és a zabból 10.60 mm.

A tengeri szépen fejlődik, amennyiben elég esőt kap a szomkifejlődés idején, ebből is szinte jó közép termést várhatunk.

Miután vármegyénk területén az idejé termés átlag jó közép, mintegy önként

következtethető tehát, hogy a földbirtok fejlődésmozsága legalább ez évben emelkedett.

Pedig nem úgy van.

Ezelőtt a földbirtokot sokan a legelőnyösebb befektetésnek tartották.

Ma azonban már mást tapasztalunk. Bácsmegeben, mondhatni az egész alföldön a mezőgazdaság helyzete nem kedvező és a múltnál mindenestre sokkal kedvezőtlenebb, oka ennek a földnek túlhajtott forgalmi értéké folytán előállott magas ár, amely nincsen arányban a hozadékkal, másrészt a jövedelmezőség elégtelensége vissza vezethető a kézi munkaker megdrágulására, végre a belterjes gazdálkodás hiányára. Annyi bizonyos, hogy mindezek lényeges befolyást gyakorolnak a gazda boldogulására.

Csőkkent a földhasznosítás is 1906-ik évben loginkább azért mert a 100 holdon felüli birtoktól nem követelik meg a megfelelő forgatótke kimutatását. Az ilyen birtokok nem csak hogy forgatótke nélkül gazdálkodnak, de még sok esetben súlyos terhekkel is küzdenek. Mir pedig rendes befektetés hiányában eredményt várni nem lehet. Mert nem annyira a föld, mind inkább annak üzemeiben megforgatott tőke adja a jövedelmet. Az elegendő tőkével rendelkező birtok vagy gazda könnyebben kiheverheti a kedvezőtlen terméssel járó válságot; üzemeinek tetszés szerinti alakítását nem korlátozza a tőke szégyensége.

A nehézségek a melyek a kisbirtokos előremenetelében gátolják nálunk napirenden vannak. A középbirtokos nagy része, az idejé jobb termés dacára tengődik. A kisbirtokos szintén. Csak a nagybirtokos, az tartja még magát, mert ennél nem hiányzik a belterjesebb gazdálkodáshoz szükséges pénz. A középbirtokos tekintélyes része a drága kölcsönök alatt sorvad és végre kénytelen eladni a birtokát, a kisgazda pedig azzal igyekszik kilábolni a bajból, hogy egyre-másra akár milyen áron is földet vásárol és ezzel csak annál jobban belekeveredik a hinárba. A vége dobszó, árverés — Amerika.

A gazdák magas kölcsöne helyett, törvényhozásilag kellene gondoskodni oly intézményekről, melyek a pénz olcsósá tennék, amelyhez aztán a gazdák is conversió útján hozzá juthassanak.

Poroszországban 1905-ik évben a kormány a gazdák kérelmét széles mederben felkarolta, sőt teljesítette is.

A német gazdák 1905. év február havában megtartott berlini nagygyűlésén, a gazda-hitel rendezésének nagyfontosságú kérdésről tárgyaltak. Dade dr. egyesületi főtitkár terjedelmes határozati javaslatot terjesztett be, amely a hitelprobléma minden ágát felöleli. A javaslat szerint a mezőgazdálkodással foglalkozó lakosság reálhiteleknek kielégítésében kizárólag a kormány által támogatott legolcsóbb (3 % -ra kölcsönözhető) pénzüintézetet veszi igénybe, a kormány közegeinek segítségével. Személyhitelének kielégítésénél pedig kizárólag szinte a kormány által támogatott hatalmas hitelszövetkezetekre támaszkodik. Ellenben magánhitelezők követelési a végrehajtás jogát nem kapják meg.

A jelzáloghitelnek elhalálozás esetén a tehermentesítés czéljára bevezették (az általam is már egy év előtt ajánlott) föld-hitel terméssel, államilag ellenőrzött életbiztosítást, amely legalább akkora összegről szóljon, a mennyivel az adósság a földbirtok értékének felét meghaladja. Ezen javaslatokat meghozták és a német kormány törvényhozás útján intézkedett azoknak fogantatására iránt.

(Vége.)

Irodalom.

— A „Vasárnapi Újság” augusztus 5-iki számának 30 képe között vannak érdekes dolgok a dobsina és az aggteleki

barlangokról, vadászati tárgyak a mezőgazdasági muzeumból, képek a sajt-készítéstről, Pataky László művészi genre-képe, egy szép tájkép-fotografia, nyári képek, a budai várbeli hetivásár, a tátralomniczi löverseny képei stb. Szépirodalmi közlemények: Pásztoi és Sajó Sándor versei, Bársony István finoman irt hangulatképe, s a „Regénytár“ mellékleten Sas Ede regénye s az „Udvari élet“ című regényes korrajz. A debreczeni esatáról, melynek most van évfordulója, czikk s tőrkep van e számban, báró Nyáry Albert történeti rajza Báthory Gábor erdélyi fejedelem érdekes alakjáról szól. Van e számban még tárcza-czikk a hétről, nekrológ s arczkép Szépfaludi Ö. Ferenczről, az első pesti uszoda keletkezésének történetéről ismeretetés s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Kézüntézetek s egyletek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedére négy korona, a „Világkrónika“-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félfévre két korona 40 fillér.

— A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma kiállításra fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek diszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándékkönyve Rakóczy Album lesz. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját, Es meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. Nagy-szabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több színnyomású képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízzák. Ezt az új páratlan díszí ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve aki karácsonyig legalább egy félfévi díjat befizet és egy további félfévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala Budapestben, VI. ker., Andrássy-ut 27. sz.

Jó referenciákkal bíró

negyedéves joghallgató,

ki a folyó tanévben absolvál, és ki ügyvédi irodai teendőkhöz teljesen jártas,

ügyvédi irodában

esetleges azonnali belépésre alkalmazást keres. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Vidéki szülők figyelmébe.

Zomborban lakó intelligens izr. család a jóvő tanévre jómódu úri szülőktől 2 deákfiút esetleg leányt teljes ellátásra elvállal. Felvilágosítással szolgál Sipos Ignác Zombor Zöldfa-utca 6. szám.

Villamvilágítási naptár Zomborban.

Magánvilágítás augusztus hóban

1— 5-ig	kezdete este 6 $\frac{1}{4}$,	vége r. 5 $\frac{3}{4}$ óra
6—10-ig	" " 6 $\frac{1}{4}$,	" 6— "
11—15-ig	" " 6 $\frac{1}{4}$,	" 6— "
16—20-ig	" " 6—,	" 6 $\frac{1}{4}$ "
21—25-ig	" " 5 $\frac{3}{4}$,	" 6 $\frac{1}{4}$ "
26—31-ig	" " 5 $\frac{3}{4}$,	" 6 $\frac{1}{4}$ "

Az utcai világítás augusztus hóban

1— 5-ig	kezdete este 8 $\frac{1}{4}$,	vége r. 2 $\frac{3}{4}$ óra
6—10-ig	" " 8 $\frac{1}{4}$,	" 2 $\frac{3}{4}$ "
11—15-ig	" " 8—,	" 2 $\frac{3}{4}$ "
16—20-ig	" " 8—,	" 3— "
21—25-ig	" " 7 $\frac{3}{4}$,	" 3 $\frac{1}{4}$ "
26—31-ig	" " 7 $\frac{3}{4}$,	" 3 $\frac{1}{4}$ "

Az iv- és fél éjjeli lámpákat $\frac{1}{2}$ 11 órakor oltják el.

3494/1906. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Bajmók községben leköszönés folytán megüresedett községi irtóki állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonkénti előleges részletekben kifizetendő 800 korona évi készpénz.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. é. augusztus hó 15-ig** nyujtsák be.

Bácsalmás, 1906. július hó 29-én.

Szutrély Lipót,
főszolgabíró.

Órás tanoncz

felvétetik

DEUTSCH MÓR

órá- és ókszerész-nél
ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca.

I. dél-magyarországi nádfonógyár

Merkl János

Szond, vasuti állomás mellett.

Vesz minden időben a legmagasabb áron nádál nádfonathoz és házetőkre való. Elad a legjobb kiviteli nádfonatot, olcsó áron. Hámozott 100 méterenként 8,— kor. Hámozatlan 100 méter 6.50.

Itt kaphatók szerem faju hegyi borok 18 koronától 50 literenként feljebb.

Nálam kaphat mindenki elsőrendű darabos szenet, használni lehet minden tüzeléshez, csépléshez és takarékmenczéhez, egész vagon rakomány 10.000 kigr. ab Szond állomásról szállítva 150 koronáért.

Kisebb megrendelések utánvétel eszközöltetnek.

Falcione-fürdő.

Nyáron át nagy bazén reggel és délben friss vízzel töltve.

Uraknak:

Gőzfürdő

Vasárnap délelőtt $\frac{1}{2}$ 5-től 12-ig

Kedden délelőtt $\frac{1}{2}$ 5-től 12-ig

Szerdán délelőtt $\frac{1}{2}$ 5-től 12-ig

Csütörtök délelőtt $\frac{1}{2}$ 5-től 12-ig

Péntek délelőtt $\frac{1}{2}$ 5-től 12-ig

Szombat délelőtt $\frac{1}{2}$ 5-től 12-ig.

Hölgyeknek:

Vasárnap d. u. 1 órától 5 óráig

Hétfőn reggel 8-tól d. u. 5-ig

Kedden délután 1-től 5-ig

Szerdán délután 1-től 5-ig

Csütörtök délután 1-től 5-ig

Péntek délután 1-től 5-ig

Szombat délután 1-től 5-ig.

Zuhany uraknak:

Mindennap 5 órától 9 óráig Zuhanyruha és kiszolgálás beleértve 40 fill.

Emeleti Zsolnai kád ruha és kiszolgálás beleértve 1 kor.

Földszinti kád ruha és kiszolgálás beleértve 80 fill.

Ugy zuhany valamint kád ünnep és vasárnap délután is a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Egyeseknek külön álló, gőz- és izasztó illó víz fürdő mindenkor kapható, orvos által melegen ajánlva.

Nappfürdő, szénsavfürdő hideg ledörzsölés a nap bármely szakában kapható.

Svéd gimnasztika egyes gyakorlat vagy havi abbonens jutányosan számittatik.

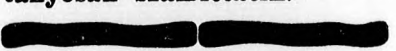
Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyú gyógyszer-tár által Majna-Frankfurt.

Ma a világnak legjobb szere.

Minden szenvedőnek ajánlható. 1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható: Zomborban Mihajlovits, Németh N., Tárczay István és Temesváry József úrak gyógyszer-táráiban, valamint a monarchia minden gyógyszer-tárában és droguer-tárában.

Cook és Johnson

amerikai

patent-tyukszem-gyűrű

(örv. védve)

ma az egyetlen szer, a melylyel a fájdalmas tyukszemeket gyorsan eltávolíthatjuk.

Ma a világnak legjobb szere.

Minden szenvedőnek ajánlható. 1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható: Zomborban Mihajlovits, Németh N., Tárczay István és Temesváry József úrak gyógyszer-táráiban, valamint a monarchia minden gyógyszer-tárában és droguer-tárában.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

Sommer-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

Ervényes 1906. évi május hó 1-étől.

Giltig vom 1. Mai 1906.

Óda		Budapest—Zimony—Belgrád.										Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	ind.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz.	gyorsv.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55	10.00
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52	6.37
10.30	1.27	4.15		6.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26	9.08
	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantavér		10.26	6.53		12.58	8.18
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.38	7.31
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.04	5.54
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.30	11.45	5.21
11.51	3.27	6.17			7.46		Ó-Keér		8.41	5.13		11.19	5.04
12.03	3.43	6.34			8.13		Kiszács		8.21	4.54		11.03	4.49
12.20	4.03	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.30	7.56	11.42	4.29

Óda		Szeged-Rókus—Szabadka—Dálja.										Vissza	
sz. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz.	sz. v.	ind.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
6.05	7.48	11.30		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	7.06	10.54	2.52	7.53
8.32	8.04	11.46		5.11	6.57	8.33		Rösztke		6.51	10.40	2.38	7.39
8.36	8.18	12.00		5.26	7.28	8.49		HORGOS		6.38	10.28	2.25	7.37
8.50	8.31	12.13		5.39	7.51	9.04		Királyhalom		6.25	10.16	2.09	7.16
4.05	8.44	12.28		5.52	8.12	9.25		Paliás		6.13	10.05	1.53	7.05
4.17	8.55	12.40		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.	6.00		1.47	6.55
5.00	10.25	2.02	6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.41	1.00	6.02
5.25	10.50	2.26		7.30				Tavankút		6.17		12.38	5.29
5.45	11.13	2.46		7.19	7.56			Bajmók		5.53	9.11	12.21	5.05
6.16	11.45	3.17		7.41	8.32			Nemes-Milities		5.02	8.46	11.45	4.16
6.30	11.59	3.31		7.53	8.50		érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.35	11.80	3.56
7.28		4.00		8.13				Priglevoza-Szt. Ivtván			8.14	10.55	8.14
7.42		4.13		8.23				Szonta			8.04	10.37	7.53
7.54		4.24		8.33			érk.	GOMBOS	ind.		7.55	10.25	7.40
8.18		5.25		9.13			ind.	ÉRDOD	érk.		7.20	9.17	6.03
8.30		5.37		9.23			ind.	DÁLJA	ind.		7.09	9.05	5.50

Óda		Baja—Ujvidék.										Vissza	
V. V.	V. V.	V. V.	SZ. V.	ind.	BAJA	érk.	SZ. V.	V. V.	V. V.	V. V.	SZ. V.	V. V.	
4.00	7.22	1.15		ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	6.50				
4.11	7.32	1.25			Bajaszállásváros		8.46	3.15	6.42				
4.25	7.45	1.38			Vaskút		8.31	2.59	6.26				
4.51	8.10	2.01			Gara		8.10	2.37	6.00				
5.09	8.26	2.16			Rigyica		7.55	2.17	5.35				
5.37	8.54	2.39			Sztanisics		7.38	1.57	5.12				
5.56	9.12	2.56			Gákova		7.14	1.28	4.40				
6.15	9.31	3.14			Nenadics		6.55	1.08	4.16				
6.25	9.41	3.23		érk.	Zombor (érk.)	ind.	6.45	12.57	4.05				
6.35	9.51	3.51		ind.	Zombor (érk.)	érk.	6.10	11.20	7.00				
6.57		3.67			Zombor-vásártér		6.03	11.13	6.52				
7.07		4.07			Fernbach-szállás		5.54	11.04	6.41				
7.16		4.16			Zadrókovác		5.46	10.66	6.32				
7.30		4.30			Ó-Szapár		5.32	10.42	6.15				
7.49		4.49			Bresztovác		5.16	10.28	5.51				
8.10		5.12			Hódáság		4.48	10.02	5.21				
8.35		5.37			Parabuty		4.29	9.45	4.43				
8.49		5.51			Paraga		4.08	9.25	4.10				
9.16		6.09		ind.	GAJDOBRA	érk.	3.26	9.07	3.21				
9.30		6.23			Bulkesz		3.12	8.55	3.06				
9.46		6.38			Petrovácz-Glozsán		3.01	8.44	2.49				
10.10		7.03			Futtak		2.32	8.16	2.10				
10.31		7.25		érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07	7.51	1.80				

Óda		Ujvidék—Vaskapu—Titel.										Vissza	
SZ. V.	V. V.	V. V.	ind.	UJVIDÉK <th>érk. <th>V. V.</th> <th>SZ. V.</th> <th>V. V.</th> <th>V. V.</th> <th>SZ. V.</th> <th>V. V.</th> </th>	érk. <th>V. V.</th> <th>SZ. V.</th> <th>V. V.</th> <th>V. V.</th> <th>SZ. V.</th> <th>V. V.</th>	V. V.	SZ. V.	V. V.	V. V.	SZ. V.	V. V.		
6.37	5.10		ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	8.01						
7.00	5.37		érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38						
7.05	5.38		ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33						
7.31	6.07			Káty		5.06	2.15						
7.42	6.19			Tisza-Kálnánfalva		4.43	1.66						
7.57	6.39			Kovil-Szt. Ivtván		4.35	1.41						
8.11	6.58			Vilova-Gardínovezo		4.04	1.26						
8.24	7.16			Lök		3.43	1.14						
8.37	7.30		érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00						

Óda		Hegyes-Feketehegy—Palánka.										Vissza	
V. V.	V. V.	V. V.	ind.	HÉGYES-FEKETEHEGY	érk.	V. V. <td>V. V. <td>V. V. </td></td>	V. V. <td>V. V. </td>	V. V.					
6.59	3.03	7.47	ind.	HÉGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22					
7.21	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02					
7.42	3.52	8.36		Kula		5.10	10.47	4.51					
7.58	4.04	8.46		Bélapusztja		4.45	10.25	4.30					
8.29	4.34	9.04		Torzsá		4.33	10.13	4.19					
8.32	5.04	9.28		Despot-Szt. Ivtván—Pivnieza		4.16	10.00	4.01					
8.49	5.28	9.44		Szilbás		3.51	9.35	3.35					
8.41	6.14	10.04	nd.	GAJDOBRA	ind.	3.40	9.24	3.26					
9.53	6.50	10.35	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.37					

Óda		Szabadka—O-Becse.										Vissza	
V. V.	SZ. V.	ind.	SZABADKA	érk.	V. V.	SZ. V.							
4.40	1.32		SZABADKA	érk.	8.34	5.15							
5.08	2.00		Békova		8.07	4.48							
6.19	3.21		ZENTA	ind.	6.40	3.30							
7.47	5.27		Ada		5.28	2.19							
8.10	5.42		Mohol		5.05	2.02							
8.30	6.02		Bács-Petrovovszellő		4.39	1.37							
8.56	6.28	érk.	Ó-BECSE	ind.	4.10	1.10							

Óda		Szabadka—Baja.										Vissza	
Z. V.	SZ. V.	SZ. V.	ind.	SZABADKA	érk.	SZ. V.	SZ. V.	SZ. V.					
4.50	10.36	1.42	ind.	SZABADKA	érk.	8.08	12.43	6.20					
5.25	11.10	2.17		Csikeria		7.35	12.16	5.48					
6.03	11.46	2.54		Bács-Álmás		7.18	11.56	5.27					
6.09	11.51	3.00		Álmás		6.58	11.40	5.12					
6.38	12.15	3.26		Bikity-Bors		6.33	11.15	4.47					
7.07	12.43	4.00	érk.	BAJA	ind.	5.55	10.40	4.13					

Óda		Szeged-Rókus—Zenta.										Vissza	
SZ. V.	V. V.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	V. V.	SZ. V.							
4.30	1.40		SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.08							
4.40	2.04		Rösztke	ind.	8.36	5.43							
4.57	2.22	érk.	HORGOS (136)	ind.	8.18	5.26							
4.68	2.35	ind.	Bács-Martonos	érk.	7.57	5.08							
5.16	2.58		Ó-Kanizsa		7.39	4.50							
5.42	3.24		Adorján		7.25	4.35							
6.04	4.05		ZENTA	ind.	6.56	4.07							
6.29	4.30	érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.40							

Óda		O-Becse—Ujvidék.										Vissza	
SZ. V.	V. V.	SZ. V.	ind.	O-BECSE	érk.	SZ. V.	V. V.	SZ. V.					
4.50	9.45	4.20	ind.	O-BECSE	érk.	6.56	12.43	7.31					
5.12	10.11	4.42		Bács-Földvár		6.35	12.20	7.10					
5.34	10.31	5.02		Csütörg		6.19	11.53	6.53					
6.09	11.02	5.22		Zsablya		5.55	11.19	6.26					
6.32	11.18	5.39		Goszpódinca		5.39	10.46	6.11					
6.41	11.54	6.11		Temerin		5.13	10.28	5.55					
6.54	12.09	6.24	érk.	Jarek	ind.	4.57	9.59	5.37					
7.01	12.13	6.25	ind.	VASKAPU	érk.	4.43	9.43	5.23					
7.25	12.40	6.49	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	9.15	5.00					

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kővér betűkkel vannak nyomtatva.
 A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.
 Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Minden utánzás és utánnyomás büntetendő.

A Thierry-féle balzsam

es akis a zöld apáca-védjegy-gyel valódi.

Törvényileg védve!
Páratlan és leghatásosabb szer emésztés, gyomorgöres, köhika, katarus, mellfájás, influenza stb. Ára 12 kis, vagy 6 dupla, vagy pedig egy nagy különlegességi tüvegnek patent zárral 5 kor. franco.

Thierry centifolia kenőese
netovábbja a szerekek minemű daganat ellen. Ára két tégelynek 3.60 korona bérmentve az összeg előleges beküldése vagy utánvétel ellenében.

THIERRY A.

gyógyszerész.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár: Török József és Dr. Egger I. Leó budapesti és Vértes L. lugosi gyógyszerészeknél.

Kapható: Németh városi gyógyszertára, Zombor Szent-Györgytér telefon szám 71.

500 koronát fizetek annak, ki **Bartilla** fogvizének használat mellett (üvege 70 fill.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 20 fill.) **Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19/1. Sommergasse 1.** Kapható Zombor összes gyógyszertáraiban. Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla**-féle fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fill.

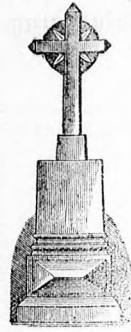
Kérjen ön csak **SELLE és KARY**-féle

FREDIN

Legjobb tisztítószer minden finomabb cipőbőz
Sárga és fekete
Különösen ajánlható Boxealfs-, O-caria-Chevreaux- és lakkecipőbőz.
WIEN, XIII.

Korn Jakab

Alapított 1848-ban. kőfaragó üzlete és sírkőraktára Kiltünetve aranyéremmel.

ZOMBOR

Sírkőraktár: Zrinyi-utca, a volt Harpféle üzlet.

:::: Sírkőgyár: Bajai-ut 21. szám. ::::

BAJA

Sírkőraktár: a Szentháromsággal szemben, Fischer-féle házban.

Sírkőgyár: Saját házban, a Rókus temetővel szemben.

A legszebb és legfinomabb külföldi, valamint a saját sírkőgyáramban készült **síremlékek és sírkeresztek**

tiszta fekete és szürke gránitból, fehér carrarai és vörös márványból, a legdusább választékban állandóan raktáron tartatnak és azokat a legjutányosabb gyári árak mellett adom el. A feliratokat a legszebb kivitelben, betűnként 6 fillértől feljebb valódi aranyba vésem 10 évi jótállás mellett.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a

karánsebesi kályhagyárat

megvettük, s azt itt Zomborban még ez év folyamán üzembe helyeztük.

Vételünkkel azon szerencsés helyzetbe jutottunk, hogy **200 darab** szép, jó és olcsó kályhát a legkülönbözőbb színben, nagyságban és mintában ajánlhatunk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe.

Kályháink a legjobb minőségű tűzálló agyagból, elsőrendű versenyképes minőségben készülnek.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget arról, hogy az **agyagiparhoz** tartozó bármely megrendelést elfogadhatunk és azt a **legpontosabban** teljesíthetjük.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, s jelenlegi mintaraktárunkat (Flórián-utca 14. sz., Bittermann-féle ház) megtekintésre ajánlvá maradtunk tisztelettel

Ugry Mihály és Fia.

Elektrotechnikai szakiskolai labororiummal és tanműhelyvel.

Technikai tanintézet az egész elektrotechnika és gépépítés számára. **Pozsony, Vallon-utca 14. szám.**

Szeptember 3-án kezdődnek a beiratások azok számára kik, 2 tanév alatt, gyakorlati és elméletileg képzett

Elektrotechnikusokat (Gyári hivatásokokat stb.) öhajjták magukat kiképezni.

Előképzettség 3-4 középiskola. **Elétkor 15-30 év.**

Internátussal kapcsolatosan.

A villamosságnak mint hajtó illetve világító erőnek folyton növekvő használatba vétele kell, hogy a t. szülők figyelmét fiaiknak ezen ép oly szép mint kilátásteljes életpályára való terelése mellett a fenti tanintézetre különösen fordítsák.

Az igazgatóság **ingyen** szolgál minden további felvilágosítással illetve programmal. **Az igazgatóság.**